

مشق جی اشک

نگارش: کاووس عباسی
کارشناس ارشد برنامه ریزی - کارشناس مسئول آموزش راهنمایی
آموزش و پرورش شهرستان ایزده - خوزستان

دشواری) بنویسید به فرض ۵ بار، ده بار یا یک بار. به هر جهت اثری را خلق کند و به خلاقیت بپردازد (Carative) و بعد از مدتی یافته های خود را بازنگری می کند تا اینکه سه ماهه اول سال دفتر وی مملو از اثر شده و به نظر وی پر بار و شایسته و کارآمد می شود.

۳. این سؤال پیش می آید که آیا به نظر شما فراگیر اثر خود را دور خواهد انداخت و یا نگه داری می کند؟ بی شک جواب در حفظ آن است. چرا که معلم چشم بسته آنها را خط خطی نکرده و با امضای صوری و منتهی الیه آن بابه کلی گویی: خیلی خوب، عال، صدآفرین پردازد، بلکه وقت معینی را مصروف کنترل و ارزیابی آن نموده است.

پس، یادگیری و دقت نظر برای فراگیر، کاری مهم و دشواری است. هدف این است که طبقه بندی ذهنی، الگویی و ظرافت خود را در کار محوله ایجاد کند. و انتظار دارد که به طور مداوم به او پرخاشگری نشود و نگوییم که شما سخت در اشتباه هستی و اصلا کار شما قابل ارزیابی نیست، بلکه باید به او بیاموزیم که چگونه بیاموزد و به فراگیر کمک کنیم تا مهارت و دست ورزی خود را تقویت و استمرار بخشد و به کمال نهایی خود یعنی مشق بدون اشک برسیم.

بر کسی پوشیده نیست که دانش آموزان در درون تحصیل مقاطع گوناگون خود مشکل ویژه داشته و چه بسا که در آن هنگام اگر کسی این مشکلات بالقوه را شناسایی و کنترل نکند در دراز مدت شاهد عواقب جبران ناپذیری خواهیم بود و در راستای ورود به آینده مشکلات را رقم خواهد زد. در گذشته (روش های تدریس قدیم و سنتی) فراگیر از معلم خود دستوری می گرفت. بنا به عدم تقسیم وقت و راهکارهایی از قبل طراحی شده دانش آموز آخر شب و بعد از اتمام کارهای روزمره و اوقات مرده خود، شروع به تحریر تکلیف و یا مشق شب می کرد.

بدیهی است که واژه فوق یک حالت عمومی و تعمیم یافته و یا رفع مسئولیت نسبی است که از طرف مافوق به زیر دست (در هر زمینه ای) ابلاغ و قابل انجام است. سوای اینکه تکلیف به تقویت املا و گسترش گنجینه لغات کمک می کند ولی به طور غیرمستقیم، در مقطعی به تخریب عوامل روحی، روانی، فیزیکی و دل زدگی از ادامه کار و فعالیت آموزشی منجر می گردد. حال می بایست با خود اندیشه کنیم که به عنوان ولی، سرپرست، آموزگار، کارشناس، چه اقدامی برای کیفیت بخشی به تکلیف و فرآیندهای آموزشی انجام دهیم؟ پیدا است که:

۱. ابتدا به ساکن از فراگیر خواسته شود، دفتری مُجلد شده و با هر تصویر یا پوستری که خودش خواهد آن است، آن را پوشش داده و زینت دهد.

۲. گام دوم از ایشان بخواهید نکاتی را که خود می خواهد (با توجه به سطح

- نمره محدود شود.
- ۳- نتایج تصحیح تکالیف دانش آموزان به آنها بازخور داده شود.
- ۴- مشکلات یادگیری دانش آموزان از روی تکالیف آنها مشخص شود.
- ۵- تکلیف شب یک ابزار آموزشی مقرون به صرفه است.
- ۶- علما به ضرورت ارایه تکلیف شب تأکید داشتند.
- ۷- تکلیف شب به عنوان وسیله ای برای تثبیت و استمرار بخشیدن به امر یادگیری و جلوگیری از فراموشی در مطالب آموخته شده است.
- ۸- ارزشیابی و رفع اشکال نمودن از تکالیف در کلاس درس توسط معلم ضروری است.
- ۹- در نحوه ارایه تکالیف و مقدار آن معلمان باید توجه داشته باشند.

پیشنهادات

- ۱- پیشنهاد می گردد که در راستای رسیدن به اهداف عالی تعلیم و تربیت در مدارس، موضوع تکلیف شب از جریان آموزش حذف نگردد، بلکه تجدید نظری در خصوص حجم، نوع مطالب، زمان لازم برای انجام آن در قالب تحقیقات بعدی صورت پذیرد تا بلکه این فعالیت درسی به طور جامع و کامل باعث تحقق اهداف کلی آموزش و پرورش در مقطع راهنمایی گردد.
- ۲- این تحقیق در مناطق دیگر آموزشی نیز مورد بررسی قرار گیرد.
- ۳- در پژوهش های بعدی نظرات دانش آموزان و معلمان و والدین باهمدیگر مقایسه شود.
- ۴- طراحی فعالیت های فوق برنامه از نظرات معلمان و دانش آموزان و اولیا آنها استفاده شود.

منابع

- احمدی، غلامعلی (۱۳۸۰)، بررسی میزان اثربخشی تکلیف شب در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پایه چهارم در استان ارومیه.
- اکبری، ابوالقاسم (۱۳۷۶)، بررسی میزان مطالعه دبیران و مدرسان و راه های افزایش آن در اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران.
- سوی فرای و کوپر (۱۳۷۶)، دنیای یادگیری در مدرسه، ترجمه: فرخ لقا رئیس دانا، پژوهشکده تعلیم و تربیت.
- سیف، علی اکبر (۱۳۷۶)، روانشناسی یادگیری و تدریس، تهران، آگاه.
- شعاری نژاد، علی اکبر (۱۳۶۵)، فلسفه آموزش و پرورش، تهران، سپهر.
- فقیهی قزوینی، فاطمه (۱۳۷۰)، جمع بندی تحقیقات پیرامون تکلیف شب، فصلنامه تعلیم و تربیت، شماره ۱.
- قورچیان، نادرقلی (۱۳۷۲)، سیمای پژوهش در خصوص تکلیف شب در جهان امروز، فصلنامه تعلیم و تربیت، شماره ۲.
- قورچیان، نادرقلی (۱۳۷۲)، گامی در مسیر انتخاب محتوا در حوزه تخصصی برنامه درسی، فصلنامه تعلیم و تربیت، شماره ۱.
- کوپر هریس (۱۳۷۹)، نقش تکلیف شب در مقاطع تحصیلی، ویژه نامه نگاه به رویدادهای آموزش و پرورش، شماره ۱۵۶.
- کوپر هریس (۱۳۷۰)، جمع بندی تحقیقات پیرامون تکلیف شب، تاثیر چشمگیری به سودمندی تکلیف شب دارد، ترجمه فاطمه فقیهی، فصلنامه تعلیم و تربیت، شماره ۱.
- مهری، بهروز (۱۳۷۴)، بررسی دیدگاه های معلمان و دانش آموزان و اولیای آنها پیرامون مطالب بیک نوزوی در دوره ابتدایی و راهنمایی مدارس پسرانه شهرستان همدان.
- نهضت، مرتضی (۱۳۷۰)، بررسی عوامل و نتایج تکلیف

منابع:

- خزعلی، شاهین. چگونه با کودکان رفتار کنیم.
- اردبیلی، یوسف. مشاوره راهنمایی.
- اطلاعات میدانی و تجربی